

ФРЕНК БОЛАНД, ДОСКОРАШЊИ ДИРЕКТОР ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ПЛАНИРАЊЕ

Достизање партн

СНИМИО ЈОВО МАМУЛА

Србија је постигла велики напредак у реформи оружаних снага, а оно што се највише истиче јесте њен допринос међународном миру и безбедности учешћем у мултинационалним операцијама под окриљем Уједињених нација и Европске уније

Група Србија–НАТО за реформу одбране успостављена је као јединствен механизам сарадње Републике Србије и НАТО-а. Основни циљеви рада јесу подршка институционалној сарадњи наше земље и Алијансе у процесу реформе система одбране, достизање циљева партнерства у оквиру Процеса планирања и прегледа, ангажовање у Концепту оперативних способности, те израда пројеката за решавање специфичних проблема реформе и унапређење координације и ефикасности билатералне војне сарадње с Северноатлантским савезом и Европском унијом. О активностима и раду Групе за „Одбрану“ говори доскорашњи директор Дирекције за планирање снага НАТО-а и копредседавајући групе Френк Боланд.

Група Србија–НАТО за реформу одбране (Defence Reform Group – DRG) успостављена је као јединствен механизам сарадње између наше земље и Алијансе. Како коментарише њен рад у прошлених десет година?

– Група је, заиста, јединствен механизам сарадње између Србије и НАТО-а. Иницијативу за њено оснивање средином 2005. године дала је Норвешка, али су чланице Савеза одмах увиделе потенцијал тела којим би заједно председавале Србија и НАТО и чији би рад био усмерен на подршку и унапређење реформе сектора одбране. Први састанак DRG одржан је у фебруару 2006. године. У почетку су састанци одржавани сваких шест до осам недеља. Одлука Србије да се у децембру 2006. године придружи Програму „Партнерство за мир“ није утицала на постојање DRG-а, пошто је до тада он већ био прихваћен као веома користан алат. Рад Групе, сасвим природно, еволуирао је током десет година. На почетку се фокусирао на тадашњи велики подухват реформе и модернизације Војске Србије, а сада је тежиште на праћењу и подршци имплементације партнерских циљева које је Србија усвојила као учесница Процеса планирања и прегледа, у којем учествује још 19 партнерских земаља.

Које су основне предности рада DRG-а, а шта највећи изазови?

– Новитет који је DRG донео било је структурирано ангажовање спољних учесника у настојањима Србије да

ерских циљева

реформише своју војску. На овај начин ангажовани су цивилни и војни експерти НАТО-а, укључујући и Војну канцеларију за везу Алијансе, као и изасланици одбране акредитовани у Србији. Овим се добио „нови пар очију” које могу да сагледају проблеме и предложе могућа решења, којих се можда неће одмах сетити они који су навикли да раде на одређени начин. Ово, такође, обезбеђује редовно сагледавање напретка у различитим областима, што помаже људима да испланирају како ће организовати достизање циљева на дугорочном плану. То, свакако, ствара и одређене изазове, захтева време и посебно додатне напоре ради редовног сагледавања оствареног напретка, разматрања најбољих начина презентације остварених резултата и идентификовања онога што је потребно даље урадити. Међутим, верујем да, ако редовно застанемо и размислимо о томе како најбоље организовати свој рад, дугорочно заправо штедим на времену.

Шта су, према Вашем мишљењу, најважније погодности које Србија има од Групе?

– Ово је структуриран интерни процес ревизије са спољним учешћем. У овом формату, он може бити усмерен на праћење било које функције или скупа функција, које Србија изабере. Србија је увек та која одлучује како ће DRG бити коришћен. Он, такође, директно повезује циљеве Србије у трансформацији и развоју способности са представницима осталих земаља које јој могу помоћи да то постигне.

У којим областима сарадње је Србија до сада била најуспешнија?

– Огроман напредак постигнут је у протеклих десет година у више области. Оно што се тренутно највише истиче јесу доприноси које Србија даје међународном миру и безбедности учешћем у војним мировним операцијама под окриљем Уједињених нација и Европске уније. Ово је врхунац вишегодишњег рада на припреми појединаца и јединица за такве изазове и за ефективну сарадњу са припадницима оружаних снага других земаља у мултинационалним операцијама коришћењем заједничких стандарда и процедура. Међутим, ту су и остали, мање видљиви напреси, који се годинама постижу а значајни су за ефективно функционисање војске, као што су индивидуално образовање, боље и софистицираније руковођење кадром, безбедно уништавање вишкова

муниције, регионална сарадња са суседним земљама и успостављање система „научених лекција” у Војсци.

Како оцењујете сарадњу са страним војним представницима?

– Сматрам да је добра, мада је на том путу било одређених потешкоћа. Изасланици одбране који учествују у раду DRG-а, као и њихове владе, истински желе да помогну Србији у реформи Војске. Међутим, они морају да делују у складу с интерним правилима, које су њихове владе успоставиле, због чега су се понекад дешавали неспоразуми о томе шта се може, а шта не може урадити и у ком року. Програми билатералне сарадње морају унапред бити предвиђени буџетом партнера, а уколико у периоду састављања буџета постоје нејасноће око активности у којима Србија жели да учествује, прилике за сарадњу могу бити одложене или изгубљене. Такође, веома је важно да, оног момента када су активности сарадње усаглашене, Србија може да обезбеди одговарајуће људе за то, што захтева исцрпно финансијско планирање и планирање кадра. Ипак, чињеница да се све не одвија увек савршено не сме да засени чињеницу да је било, и да и даље има, веома свеобухватних програма сарадње који су допринели остваривању напретка у области образовања и обуке, стандардизације, руковођења особљем, логистике, јавног информисања...

Недавно је усвојен Индивидуални акциони план партнерства (IPAP). Шта ће овај документ променити у ширењу сарадњи између Србије и НАТО-а?

– Индивидуални акциони план представља додатак широкој лези сарадње између Србије и НАТО-а. Механизам IPAP је осмишљен ради продубљавања сарадње између НАТО-а (који није само војно тело) и партнерских земаља, нарочито у областима које превазилазе само војну димензију. Овде спадају планирање за случају ванредних ситуација, одбрана од сајбер-напада, енергетска безбедност, борба против тероризма, организованог криминала и корупције. Сарадња у поменутиим доменима такође је значајна за припрему Србије за чланство у Унији. Војно и одбрамбено поглавље IPAP-а ће се и даље спроводити Процесом планирања и прегледа с Циљевима партнерства и радом DRG-а. ■

Ана МИЛЕТИЋ

